

BESLUT

2021-02-15 Dnr: 20/04464

SAKEN

Eftermiddag i P4 Sjuhärad, 2020-10-08, inslag med en omvärldspanel; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslaget fälls. Det strider mot bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Radio AB (SR) ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslaget bestod av ett panelsamtal med en kulturproducent, (A), en museichef, (B), en kulturjournalist, (C) och en programledare (Pgl). Panelen diskuterade att president Donald Trump hade varit sjuk i covid-19 och bland annat följande sades.

(Pgl) – Men han sa undervägs här att han, att han var rädd vid ett tillfälle och han har fått syrgas. (C) – Ja, det sägs ju, källor från Vita huset, har ju sagt detta då [...] men jag får haka på dig där [A] [...] ännu en gång manifesterar sig den här alltså monumentala empatilösheten som finns hos det här, alltså att här har du en ledare som inte ens kan fejka att han känner [...] med de svaga, med olycksoffer, med dem som behöver stöd i samhället. [...] Och det är så skrämmande, alltså, man förstår att sådana människor finns det [...] och det är kanske ingen konstighet heller att en sådan person har blivit mäktig. Men det som förbryllar mig hela tiden är alla dessa som följer honom. Det är där som det stora mysteriet för mig blir.

Därefter sades bland annat följande.

(Pgl) – Alltså, diskussionen pågår, [B], du, du är riktigt upprörd här. (B) – Ja, men jag är faktiskt det. [...] Jag tycker hela tiden att han hittar nya sätt att förstöra. Hela [...] tiden så är det något nytt, man tänker såhär, jag har fått lite kläm på honom, han är en farlig person, i mitt tycke då återigen, han skadar inte bara det amerikanska folket utan väldigt mycket annat också i världen. Vi kan göra en lång lista här på avtal som han dragit sig ur och saker som han sagt. [...] (Pgl) – Nu är han inte här och kan försvara sig, måste vi kanske säga då. (B) – Han är faktiskt inte det, det hade varit jättespännande. (A) – Åh, jag är så trött på den där kommentaren. (B) – Nej, men det är fint. (Pgl) – Radio, vi har våra programregler. [...] (B) – Nej, men att han nu liksom verkligen kommer tillbaka och säger "var inte oroliga, var inte rädda för det här, nu kör vi med ekonomin, det är det viktiga", liksom. Att han verkligen vandrar över lik. [...] (Pgl) – Jag kom på mig själv [...] med att

vara lite orolig för honom och hoppas att det skulle gå bra. (A) – Nej, men jag tycker, [...] jag tänkte såhär, tvärtom, att hoppas han dör. (C) – Nej. (A eller B) – Får man säga det? (Pgl) – Nu är han inte här och kan försvara sig. (A) – Nej, han är inte här, men får jag bara säga en sak. När det gäller Trump så kan jag tycka såhär att alltså. Innan Trump fanns, i Vita huset, så fanns det andra presidenter och då fanns det en väldigt stark lobbygrupp, massa lobbygrupper som då skötte de här sakerna som numer hans närmaste män gör. [...] Egentligen är det inte så stor skillnad, om man nu får säga emot dig lite grann [...] man tänker såhär "Trump kom in i Vita huset och nu är det, det är fruktansvärt", jag tycker att det är fruktansvärt, men det som skedde bakom dörrarna sker nu öppet. Så att, vad är egentligen skillnaden?

ANMÄLAN

Anmälaren är sammanfattningsvis kritisk till att en av paneldeltagarna önskade att Donald Trump hade dött i covid-19. Anmälaren tog illa vid sig och anser att SR inte borde ha sänt en kommentar där någon önskar livet ur en president.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SR anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om mediets genomslagskraft och anför i huvudsak följande.

Omvärldspanelen diskuterar i direktsändning ämnen som är aktuella och ibland kontroversiella. Det är en sedan länge inarbetad del i programmet och det är tydligt att åsikterna som framförs står för de tre tillfälligt medverkande paneldeltagarna.

Ett ämne av flera ämnen som togs upp den aktuella dagen var att Donald Trump hade drabbats av covid-19. Utgångspunkten var att Donald Trump själv tidigare vid flera tillfällen kritiserats för att bagatellisera covid-19 och för att inte ta pandemin på allvar. En av paneldeltagarna lyfte i det sammanhanget att Donald Trump var en "farlig person" men betonade att det var hennes egen åsikt. Programledaren hänvisade till att Donald Trump inte kunde försvara sig mot påståendet. Programledaren sa att han känt sympati för Donald Trump i samband med dennes sjukdom och att han hoppats på att Donald Trump skulle bli frisk. I samband med det uttalade en av panelmedlemmarna att hon tvärtom önskat att han skulle ha dött. Detta bemöttes med ett "nej" från en av de andra panelmedlemmarna och programledaren påpekade ytterligare en gång att Donald Trump inte kunde försvara sig. Även om SR kan förstå att uttalandet kan uppfattas som stötande anser programbolaget att det markerades ett avståndstagande från det. Det framgick således att detta inte var en åsikt som SR ställde sig bakom.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SR ska ta hänsyn till radions särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet).

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

I inslaget diskuterade en omvärldspanel att president Donald Trump hade drabbats av covid-19. Programledaren sa att han känt sympati för Donald Trump i samband med dennes sjukdom och att han hoppats på att Donald Trump skulle bli frisk. I samband med det förklarade en av paneldeltagarna att hon tvärtom önskat att han skulle ha dött.

Granskningsnämnden konstaterar att detta uttalande från paneldeltagaren framstod som hatiskt och var starkt stötande. Frågan "får man säga det?", en annan paneldeltagares "nej" och programledarens påpekande om att Donald Trump ju inte kunde försvara sig var inte tillräckligt för att bemöta uttalandet. Enligt nämndens bedömning strider inslaget därmed mot bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Bo Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt och Kristina Åberg efter föredragning av Tamara Mivelli.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Tamara Mivelli

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.